

**ФАРМАЦЕВТИЧЕН ФАКУЛТЕТ
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ**

Приета на факултетен съвет с протокол 3/04.05.2022 г.

ДЕКАН:

/проф. Ал. Златков, дфн/

КАТЕДРА „ФАРМАЦЕВТИЧНИ ГРИЖИ“

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по

ПЕДИАТРИЧНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ФОРМИ – Свободно избираема дисциплина
ВКЛЮЧЕНА В УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО „ФАРМАЦИЯ“
ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН: „МАГИСТЪР“
КРЕДИТИ (ECTS): 5

АНОТАЦИЯ

Децата често се явяват извън обсега на повечето проучвания върху ефекта и нуждата от специфични лекарства поради причини, като етични последици от включването им в образователни програми и проучвания, методологични проблеми, получаване на недостоверни данни поради особеностите на възрастта. Проучванията на ефектите и отношението към лекарствената терапия се извършват индиректно като се взима мнението на родители/настойници и резултатите се пречупват през тяхната призма.

От друга страна създаването и производството на възрастови специфични лекарствени форми е важен технологичен проблем. Независимо от добре известният факт, че „детския организъм не представлява умалено копие на възрастния“, както и че възрастта оказва влияние върху метаболизма, абсорбцията и екскрецията на лекарствата, все още

броят на лекарствените продукти създадени специално за деца, както у нас, така и в световен мащаб е много малък.

Колкото по-малко е детето, толкова по-трудно може да бъде намерена подходяща лекарствена форма за него.

Безопасността на лекарствените продукти за деца, също е немаловажен проблем и законодателните изисквания в тази област се променят през последните години на европейско ниво. С Регламента на Европейския парламент и на Съвета на ЕС (№ 1901/2006) относно лекарствените продукти за педиатричната практика подробно се дефинират законодателните въпроси за провеждането на клинични изпитвания при деца, разрешаването и производството на лекарствени продукти за педиатричната практика. Същата година е публикувана и разработената от ЕМЕА концепция за създаване на „подходящи лекарства за деца” (Better medicines for children, 2006), която изисква разработването на специфични лекарствени форми за педиатрията. В стратегията е наблегнато на риска, че лекарствени форми, които не са съобразени с особеностите на детския организъм не могат да гарантират постигането на оптимален терапевтичен ефект на включените лекарствени вещества.

Немаловажен проблем се явява и спазването на лекарското предписание - комплайънс. Степента на нон-комплайънс при тези пациенти е около 40 до 50%, като дори има литературни данни, че в някои случаи достига до 75%. При децата се наблюдава комплексна проява на всички причини за проява на нон-комплайънс. Нон-комплайънсът се дължи преди всичко на въздействието на следните фактори:

- липса на познания относно режима на спазване и приемане на лекарства;
- ниска мотивация за спазване на режима на лекарствено лечение;
- диспропорционално високо приемане на лекарства с и без рецепта, които не са предписани от лекуващия лекар;
- честа промяна в дозировката и времето на вземане на лекарството без консултация с лекуващия лекар.

Основната подготовка на студентите по фармация им дава знания за вида на дозовите форми, но тя не влиза в детайлите на възрастово зависимите особености при тяхното създаване, а промените в законодателството определено налагат да се разширят знанията на заинтересованите студенти в това направление.

Част от темите включени в програмата на СИД-а са посветени на различните фармацевтични форми, предназначени за педиатричната практика. Очертани са специфичните особености и изисквания при тяхното създаване, приготвяне и прилагане..

Предлагания курс акцентира също върху особеностите на междуличностните взаимоотношения, значението на възприемането, бариерите, които пречат на комуникацията, при децата, техните родители и възрастните пациенти. Програма включва и конкретни казуси за придобиване на практически умения, които улесняват общуването между фармацевта и пациента (или неговите близки). Отделя се особено внимание на стратегиите за подобряване съгласието на болните с тяхното лечение.

Обучение на български език

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. Исторически основи на създаването на педиатрични лекарствени форми=
2. Законова рамка за правата на децата –международно законодателство
3. Законова рамка за правата на децата – българско законодателство
4. Законова база за провеждане на клинични проучвания при деца
5. Специфика на рационалната лекарствена употреба при деца
6. Същност и измерване на комплайънс и адхерънс при деца
7. Медицински изделия за дозиране и прилагане на лекарствени продукти при деца – специфика, изисквания, измерване
8. Специфика на детския организъм през различните възрастови периоди
9. Детски лекарствени форми – съвременно състояние, проблеми и перспективи
- Особености на детските лекарствени форми –специфични изисквания и подходи в оптимизиране на лекарствената терапия
10. Лекарствени форми за перорално приложение – течни лекарствени форми. Специфични изисквания на течните лекарствени форми в педиатрията.
11. Лекарствени форми за перорално приложение – твърди дозирани лекарствени форми. Специфични изисквания към твърдите дозирани детски лекарствени форми в педиатрията.
12. Лекарствени форми за приложение върху кожата - специфични изисквания, възможности, подходи и ограничения
13. Педиатрични лекарствени форми, предназначени за алтернативни пътища на въвеждане (пулмонален, назален, букален, оромукозен) – обща характеристика, изисквания, ограничения и перспективи.
14. Ородиспергиращи се таблетки и ородиспергиращи се филми в педиатричната практика
15. Приложение за 3Д принтирането в педиатрията-възможности, подходи, ограничения и перспективи.

Дата

Изготвил програмата:

/Екип Катедра „Организация и икономика на фармацията“
и Катедра „Технология на лекарствените средства с биофармация“

Ръководител Катедра „Организация и икономика на фармацията“

/Проф. Мария Димитрова, дф/